

27.12.2004

Montag 27. desember 2004

HAUGESUND SAVIS

Tyvene går med dress og slips

Endring av hjemfallsretten betyr bortfall av nasjonalt eierskap og styring av vannkraftressursene.

Hjemfall (industrikonsesjonsloven) ble innført i 1917, og har til hensikt å sikre at norsk vannkraft som naturressurs ikke kan kjøpes eller kontrolleres av private eller utenlandske selskaper.

I korte trekk sier loven at offentlige eiere, stat, fylke eller kommuner får evigvarende konsesjon til å utnytte ressursene, mens private eller utenlandske eiere kun kan få konsesjon på 60 år. Deretter utløses hjemfall som betyr at anleggene og rettighetene tilfaller staten.

Storingsrepresentantene den gang tenkte mer på landets ressurser enn på kortsiktig gevinst, så de tok inn i loven at private eller utenlandske eiere ikke kan eie mer enn 33 prosent, og få styringen og kontrollen med energiselskapene. Eierskap over 33 prosent kan utløse hjemfall.

Løven slik den er i dag er nettopp ment å forskjellsbehandle

Kontroll og styring med energisektoren er en forutsetning for industri og næringsliv i Norge. Ikke minst gjelder dette distriktene. Bildet fra Hydro Aluminium Karmøy.

ARKIVFOTO:
KJELL STRAND

hittil med en maks grense på 33 prosent.

Verdien på norske kraftselskaper er så stor at ingen selskaper i Norge har mulighet for å kjøpe disse. Da kommer altså de store selskapene i Mellom-Europa og tar verdiene våre.

Endringen av hjemfallsretten må ses i sammenheng med den politikk som føres av regjeringen, hvor man tydelig har omdan-

deveistyeri av dimensjoner, hvor tyvene har gått rundt i dress og slips, og vil slippe all form for tiltale.

Man må se på kontroll og styring med energisektoren som en forutsetning for industri og næringsliv i Norge. Ikke minst gjelder dette distriktene. Uten å ha styring med energiproduksjonen gjennom eierskapet, så vil vi ikke ha mulighet til å stimulere industrien med gunsti-

men altså ikke en sak som står om naturressursene våre.

Det er også tragisk at da Stortinget sist behandlet EØS-avtalen, så var spørsmålet oppe om dette kunne få konsekvenser for konsesjonslovene våre, svaret den gang var nei, da dette var forvaltning av naturressursene våre. Her bør noen føle seg grundig lurt.

Alle målinger tilsier at befolkningen ikke ønsker denne

private og offentlige, av den grunn at offentlige eiere ses på som forvaltere av en nasjonal ressurs.

Det er flere sider med flertallets innstilling som bør vekke bekymring.

For det første tar den bort bestemmelsene om at private/utenlandske ikke kan eie mer enn 33 prosent i norske kraftselskap. Dette vil sannsynligvis føre til et tilsig av konsulenter som skal slite gangene på kommunehus og energiselskap og fortelle hvor viktig det er å selge selskapet, og ikke minst hvilke løsninger dette kan gi for slunkne kommunekasser.

Mange vil nok la seg friste. Det sier seg selv at noen er villige til å tilby mye mer penger for en andel som kan gi kontroll og styring, enn slik det har vært

net Statkraft til et A/S. Regjeringen har tydeligvis som motiv å kvitte seg med både forvaltning og eierskap.

Forslaget kan hos de kommunale eierne skape frykt for å tape eller miste sine verdier, og vi får håpe at kommunepolitikerne vil legge et sterkt press sentralt for at forslaget ikke skal bli vedtatt.

Dette kan føre til at man faktisk kan komme til å vedta å fjerne hele hjemfallsretten. Deresom dette blir utfallet så vil befolkningen bli utsatt for et lan-

ge kraftkontrakter.

■ ■ ■ KOMMENTAR

Mona O.
Søndena

Klubbleder EL&IT Klubb,
Haugaland Kraft

«Mange vil nok la seg friste»

dustrien vår i Norge, så må vi ikke videreføre en politisk retning som utvanner eiersiden.

Det er et paradoks at regjeringen velger å ta saken om spilleautomatene til EU-domstolen,

ESA mener kraftkontraktene som gis til industrien i dag er konkurransevridende. (Ville for eksempel Hydro ligget på Karmøy uten tilrettelagt kraftpris?). Skal vi ha mulighet til å beholde deler av in-

utviklingen.

Enkelte politikere har tydeligvis den oppfatningen at befolkningen ikke skal lyttes til i så viktige spørsmål. Skulle ønske vi befant oss i Sveits hvor dette forslaget sannsynligvis ville ført til en folkeavstemning.

Ser også at energiministeren har som mål å få denne saken gjennom før stortingsvalget.

En så viktig sak for nasjonen burde i det minste vært tema i en valgkamp.

Håper at denne saken får den oppmerksomhet den fortjener, og at man til slutt velger å ta hjemfallet slik vi har det i dag til EU-domstolen.

Dersom vi ikke vinner fram her må vetoretten i EØS-avtalen brukes.